ДОСЛІДЖЕННЯ ЗИМОСТІЙКОСТІ СОРТІВ ЧЕРЕШНІ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Шубенко Л.А.
канд. с.-г. наук, асистент кафедри генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур Білоцерківського національного аграрного університету, м. Біла Церква, Україна
e-mail: Shubenko.L@ukr.net

Доцільність впровадження у певному регіоні нових сортів черешні залежить від їх зимостійкості. Основною перешкодою для широкого розповсюдження культури є сильне пошкодження низькими температурами в зимовий період.

Дослідження включали 12 сортів черешні різних строків достигання, висаджених за схемою 6х4 м на підщепі дика черешня. Грунти ділянки – сірі опідзолені, міжряддя утримувались під чорним паром. Під час дослідження застосовувався польовий метод. Згідно методики [1,2] пошкодження частин дерева визначали за 5-ти бальною системою, ступінь пошкодження весняними заморозками генеративних бруньок визначали у відсотках.

У січні-лютому 2017-2018 років найнижчі температури повітря становили, відповідно, -17,3; -25,5°С. В цей період черешня знаходиться у стані спокою і має найвищу зимостійкість, тому значного негативного впливу не спостерігали. Характер підмерзання дерев залежав від помологічного сорту (табл. 1).

Таблиця 1. Підмерзання тканин дерев черешні

Помологічні сорти	Частини дерева			
	генеративні бруньки, бали	1-річна деревина, бали	2-річна деревина, бали	генеративні бруньки (весна, 2017), %
Ранньостиглі				
Дар Млієва	0	0	0	8
Зоряна	0,3	1,3	0,6	3
Мліївська жовта	0,3	2,0	1,0	3
Середньостиглі				
Аборигенка	1,6	3,6	1,0	5
Альонушка	2,0	1,2	1,0	9
Міраж	0	0,3	0,3	17
Мелітопольська крапчаста	0	0	1,0	10
Меотіда	0	0,3	0	2
Пізньостиглі				
Амазонка	0	0,6	1,3	1
Бірюза	0	1,0	0,6	2
Дрогана жовта	0	0	2,0	3
Донецький угольок	0	0	1,0	8

У групі ранньостиглих сортів стійким до низьких температур виявився сорт Дар Млієва у якого протягом зими 1-2 річна деревина та генеративні

бруньки не пошкодились. Найменшою стійкістю до низьких температур характеризувався сорт Мліївська жовта, у якого пошкодження зазнала однорічна деревина.

У середньостиглих сортів найвищу стійкість до зимових низьких температур проявив сорт Меодіта. Генеративні бруньки підмерзли лише у сортів Альонушка і Аборигенка. Максимальний вплив низьких температур спостерігався у Аборигенки, причому пошкодження однорічної деревини цього сорту було найвищим серед усіх досліджуваних варіантів.

Пошкодження генеративних бруньок у пізньостиглих сортів не виявлено, однак дворічна деревина зазнала певного впливу. Найбільш сильне її підмерзання спостерігали у сорту Дрогана жовта, дещо менше – у сорту Амазонка. В межах цієї групи більше пошкодилися дерева сорту Амазонка, а найменше – сорту Донецький угольок.

За період досліджень у 2017 році спостерігали пізньовесняні заморозки з температурою повітря - 5°С, що спричинило пошкодження генеративних бруньок (табл.1). Найбільше ушкодження відзначено у середньостиглого сорту Міраж, дещо менше – у сортів Мелітопольська крапчаста, Альонушка і Донецький угольок. Найменшим воно було у сортів Амазонка, Бірюза і Меотіда. Однак, на урожайність сортів це не вплинуло.

У висновку можна зазначити, що до дії комплексу факторів зимового періоду найбільш стійким виявилася деревина середньостиглого сорту Меотіда.

Література

1. Программа и методика сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур / Под ред. Г.А. Лобанова. – Мичуринск, 1973. – С. 88-157.
2. Соловьева М.А. Методика определения морозоустойчивости плодовых деревьев. Киев: Урожай, 1966. – 21с.